Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yerel Kredi	AKTS	Ders (saat/hafta)	Uygulama (saat/hafta)	Laboratuar (saat/hafta)
Çeviri Tarihi	MTF2051	2	3	2	0	0

Önkoşullar	Yok

Yarıyıl	Güz

Dersin Dili	Türkçe, Fransızca
Dersin Seviyesi	Lisans Seviyesi
Ders Kategorisi	Temel Meslek Dersleri
Dersin Veriliş Şekli	Yüz yüze

Dersi Sunan Akademik Birim	Batı Dilleri ve Edebiyatı Bölümü
Dersin Koordinatörü	Ayse Banu Karadag
Dersi Veren(ler)	Ayse Banu Karadag
Asistan(lar)ı	Murat Onur Sabaz

Dersin Amacı	Bu dersin amacı, öğrencilerin çeviribilimin tarihsel gelişim süreci hakkında farkındalık geliştirmelerine yönelik olarak farklı ülkelerde farklı zamanlardaki çevirmen söylemleri hakkında bilgi vermek ve mesleki etik ve sorumluluk konularında bilinç kazandırmaktır. Ders aynı zamanda tarihe ilişkin bakış açısı geliştirerek, disiplinlerarası bir yaklaşımla fikirlerin yeni görüşlere uyarlamasında gerekli görülen zihinsel esnekliği kazandırmayı amaçlamaktadır.
Dersin İçeriği	Eski çağdan günümüze dünyada ve Türkiye'de çeviriler ve çevirmenler hakkında tarihsel bilgi; farklı ülkelerde farklı zamanlardaki çevirmen söylemleri; çeviri okulları ve hareketleri; disiplinlerarasılık bağlamında çeviribilimin tarihsel gelişim süreci; tarihteki çevirmenlerin mesleki etik ve sorumluluk bilinci; Tanzimat'tan günümüze çeviri ve çevirmen tanıklıkları.
Opsiyonel Program Bileşenleri	Yok

Ders Öğrenim Çıktıları

1	Kuramsal, betimleyici ve uygulamalı alanlarda güvenilir bilgi kaynaklarına ulaşarak çeviribilimin tarihsel gelişim sürecini çözümleyebileceklerdir
2	Tarihteki çevirmenlerin mesleki etik ve sorumluluk bilincini karşılaştırabileceklerdir
3	Disiplinlerarası bir yaklaşımla, tarih boyunca çeviri ve çevirmen ile ilgili politikaları ve ideolojileri eleştirel bir biçimde inceleyebileceklerdir
4	Tarihsel bakış açısıyla farklı çeviri stratejilerini tanımlayabileceklerdir
5	Tarihe ışık tutmak üzere, çeviri sorunları ve çözümleri odaklı literatür taraması yaparak farklı akademik araştırmaları yorumlayabileceklerdir.

Haftalık Konular ve İlgili Ön Hazırlık Çalışmaları

Hafta	Konular	Ön Hazırlık
1	Konu anlatımı: Ders hakkında genel bilgilendirme ve giriş. Çeviri ve çevirmen söylemleri: "La Traduction et ses discours".	1. Okuma: Antoine Berman. 1989. "La Traduction et ses discours". Meta. 34/4. 672.

2	Konu anlatımı: Çeviriye tarihsel bakış-I: "Situation de la traductologie: Délimitation du champ".	1. Okuma: Mathieu Guidère. 2008. Introduction à la traductologie: penser la traduction: hier, aujourd'hui, demain. Brussels: De Boeck. 9-10.
3	Konu Anlatımı: "Çeviribilim Adı ve Doğası".	1. Okuma: James Holmes. 1972/2004. "Çeviribilim Adı ve Doğası". (çev. Ayşenaz Koş). Çeviri Seçkisi 2: Çeviriyi Düşünenler (ed. Mehmet Rifat). Istanbul: Dünya. 165-182.
4	Konu Anlatımı: Çeviriye tarihsel bakış-II: "Les moyens de transmission- La Traduction". "Yazınsal Çoğuldizge Içinde Çeviri Yazının Durumu".	1. Okuma: Gül Mete Yuva. 2006. La littérature turque et ses sources françaises. Paris: L'Harmattan. 60-67. 2. Okuma: Itamar Even-Zohar. 1978/2004 "Yazınsal Çoğuldizge İçinde Çeviri Yazının Durumu". (çev. Saliha Paker). Çeviri Seçkisi 2: Çeviriyi Düşünenler (ed. Mehmet Rifat). İstanbul: Dünya. 191-201.
5	Konu Anlatımı: Çeviri tarihi yazımı: "Why and How to Write Translation Histories?" Eşsüremlilik ve artsüremlilik. "Tanzimat'tan II. Meşrutiyet'e Çeviri Roman Hallerine Ön söz / Son Söz Tanıklıkları".	1. Okuma: Lieven D'hulst. 2001. "Why and How to Write Translation Histories?". Emerging Views on Translation History in Brazil (ed. John Milton). Special Issue of Crop (Universidade de Sao Paulo). 6. 21-32. 2. Okuma: Ayşe Banu Karadağ. 2014. "Tanzimat'tan II. Meşrutiyet'e Çeviri Roman Hallerine Ön söz / Son Söz Tanıklıkları". Metnin Halleri: Osmanlı'da Telif, Tercüme ve Şerh. İstanbul: Klasik Yayınları. 99-145.
6	Konu Anlatımı: Tanzimat'tan II. Meşrutiyet'e Çeviri Romanlar: "Batı'nın Çevrilmesini "Medeniyet" Odağıyla Yeniden Okumak: Tanzimat Dönemi/Sonrası Çeviriler ve "Çekinceli" Cesur Çevirmenler".	1. Okuma: Ayşe Banu Karadağ. 2014. "Batı'nın Çevrilmesini "Medeniyet" Odağıyla Yeniden Okumak: Tanzimat Dönemi/Sonrası Çeviriler ve "Çekinceli" Cesur Çevirmenler". Tanzimat ve Edebiyat - Osmanlı Istanbulu'nda Modern Edebi Kültür. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları. 481-504.
7	Konu Anlatımı: "Çeviri Normlarının Doğası ve Çevirideki Rolü".	1. Okuma: Gideon Toury. 2000. "The Nature and Role of Norms in Translation". The Translation Studies Reader (ed. Lawrence Venuti). London and New York: Routledge. 198-211.
8	Midterm 1 / Practice or Review	

9	Konu Anlatımı: Çeviriye tarihsel bakış-III: "Aperçu historique de la traduction". “Türk Edebiyatında La Dame Aux Camélias Çevirileri”.	1. Okuma: Mathieu Guidère. 2008. Introduction à la traductologie : penser la traduction: hier, aujourd’hui, demain. Brussels: De Boeck. 19-20. 2. Okuma: Işın Bengi-Öner. 1999. “Türk Edebiyatında La Dame Aux Camélias Çevirileri”. Çeviri Bir Süreçtir... Ya Çeviribilim?. İstanbul. Sel Yayıncılık. 45-66.
10	Konu Anlatımı: Çeviri tarihi ve kültür repertuarı.	1. Okuma: Ayşe Banu Karadağ. 2012. “Çeviri Tarihimizde Fennî Romanlarla Bir Kültür Repertuarı Oluşturmak”. İstanbul Üniversitesi Çeviribilim Dergisi. 2012/2. 6. 45-73.
11	Konu Anlatımı: Çeviri tarihi ve kadın çevirmenler-I.	1. Okuma: Ayşe Banu Karadağ. 2013. Çeviri Tarihimizde “Gözle Görülür” Bir Mütercime: Fatma Aliye Hanım”. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. Aralık 2013. 37/2. 1-16. 2. Okuma: Ayşe Banu Karadağ. 2013. “Tanzimat Dönemi'nden İkinci Meşrutiyet Dönemi'ne Kadın Çevirmenlerin Çeviri Tarihimizdeki “Dişil” İzleri”. Humanitas - International Journal of Social Sciences. Bahar 2013/2. 105-126.
12	Konu Anlatımı: Çeviri tarihi ve kadın çevirmenler-II.	1. Okuma: Safiye Gül Avcı Solmaz & Ayşe Banu Karadağ. 2024. “The translation of women within the context of the Ottoman-Turkish women’s movement (1868–1935)”, Women's History Review. 33/4, 592-613. 2. Okuma: Safiye Gül Avcı Solmaz & Ayşe Banu Karadağ. 2024. “Tracing the “multiple lives” of a national romantic female translator in the early Turkish Republican period: Seniha Sami Moralı”, The Translator, 2024, 30/3, 319-333.
13	Konu Anlatımı: Çeviriyle ilgili önemli kavramların irdelenmesi.	1. Okuma: Hülya Boy & Ayşe Banu Karadağ. 2022. Molière’in Les Fourberies de Scapin’inden “Osmanlıların Molière’i” Âli Bey’in Ayyar Hamza’sına : “Çeviri” Yoluyla “Telif””, Synergies Turquie, 2022/15, 15-132. 2. Okuma: Muhammed Baydere & Ayşe Banu Karadağ. 2019.“Çalıkuşu’nun öz-çeviri serüveni üzerine betimleyici bir çalışma”. RumeliDe Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi, 5, 314-333.

14	Konu Anlatımı: "Batı Medeniyeti Mitosu Robinson Crusoe'nun Osmanlıcadaki Çeviri Macerası Üzerine".	1. Okuma: Ayşe Banu Karadağ. 2008. "Batı Medeniyeti Mitosu Robinson Crusoe'nun Osmanlıcadaki Çeviri Macerası Üzerine". Çevirinin Tanıklığında 'Medeniyet'in Dönüşümü. İstanbul: Diye Yayınları. 107-133.
15	Konu Anlatımı: Batı dillerinden tarih boyunca dilimize romanlar.	1. Okuma: Ayşe Banu Karadağ. 2019. "Türk Edebiyat ve Kültür Dizgesinin Konukseverliğinde Çeviri Roman Deneyimi." Doğu Batı 22. 2019/88: 9-25.
16	Final	

Değerlendirme Sistemi

Etkinlikler	Sayı	Katkı Payı
Devam/Katılım	0	0
Laboratuar		
Uygulama		
Arazi Çalışması		
Derse Özgü Staj		
Küçük Sınavlar/Stüdyo Kritiği	4	30
Ödev		
Sunum/Jüri		
Projeler		
Seminer/Workshop		
Ara Sınavlar	1	30
Final	1	40
Dönem İçi Çalışmaların Başarı Notuna Katkısı		60
Final Sınavının Başarı Notuna Katkısı		40
TOPLAM		100

AKTS İşyükü Tablosu

Etkinlikler	Sayı	Süresi (Saat)	Toplam İşyükü
Ders Saati	14	2	28
Laboratuar			0
Uygulama			
Arazi Çalışması			
Sınıf Dışı Ders Çalışması	14	2	28
Derse Özgü Staj			
Ödev	0	0	0
Küçük Sınavlar/Stüdyo Kritiği	4	1	4
Projeler	0	0	0

Sunum / Seminer	0	0	0
Ara Sınavlar (Sınav Süresi + Sınav Hazırlık Süresi)	1	5	5
Final (Sınav Süresi + Sınav Hazırlık Süresi)	1	10	10
		Toplam İşyükü	75
		Toplam İşyükü / 30(s)	2.50
		AKTS Kredisi	3

Diğer Notlar	Yok